

Van: ██████████
Verzonden: donderdag 19 november 2020 08:48
Aan: ██████████
Onderwerp: Derde deel monitor inspectie

Uit het verslag van de stuurgroep afgelopen week:

- ██████ licht toe dat de monitor op 23 november wordt vastgesteld in het MT van de inspectie. Dan worden de uitkomsten op 24 of 25 november openbaar. Het concept is medio volgende week af en dat geeft een goed beeld hoe dat er uit komt te zien. OCW krijg dit concept ter voorbereiding op het Kamerdebat van 25 november.
- Het beeld is van het begin van het schooljaar. Inhoud op hoofdlijnen: zorgen is dominant woord. Aanhoudend in beroeps- en hoger onderwijs, praktijkvormen en stages. In het funderend onderwijs kwam er uit de tweede monitor nog een redelijk optimistisch beeld. Dat optimisme is wat verdwenen. Zorgen uit eerste meting komen hier juist weer terug. Dat uit zich ook in eerste metingen, bijvoorbeeld vo scholen die brugklassers testen. Positief is dat scholen makkelijker kunnen overschakelen naar afstandsonderwijs. Wat blijft liggen, is het contact met ouders. En er zijn zorgen over leraren: houden ze het vol.
- ██████ merkt op dat het contact met ouders ook steeds terugkomt als aandachtspunt in ambtelijke overleg. Met PO-raad en O&O ontwikkelen we hiervoor alternatieven.
- ██████ vraagt wat de eerste reactie van lezers zal zijn ten aanzien van de examens. ██████ antwoordt dat het beeld is dat niet alles in het water gaat vallen, maar wel dat we vol aan de bak moeten. En de zorg over of er nog tijd is. De inspectie gaat niet uitstralen dat alles onmogelijk is geworden.

Hieronder wat meer algemene info over de monitor van de Inspectie:

De Inspectie van het Onderwijs heeft sinds de volledige schoolsluiting in maart 2020 drie keer een meting gedaan naar hoe scholen en instellingen om zijn gegaan met de omstandigheden. Dit heeft de inspectie gedaan door met een representatieve steekproef van scholen, instellingen en samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs telefonisch in gesprek te gaan. De eerste meting vond plaats in april 2020. Daarin lag de focus op het opstarten van het afstandsonderwijs. De tweede meting was tussen 22 juni en 3 juli 2020 en voor die meting heeft de inspectie ook een klein aantal scholen bezocht. De inspectie heeft eind september/begin oktober een derde meting uitgevoerd. De resultaten daarvan worden binnenkort verwacht. De inspectie zal in de Staat van het Onderwijs 2021 uitgebreid rapporteren over de drie metingen samen.

De inspectie constateerde specifiek het volgende in de tweede meting ten aanzien van achterstanden in het funderend onderwijs.

- Scholen waren in het algemeen goed in staat zich aan te passen aan de stapsgewijze versoepeling van de COVID-19-maatregelen. In het po, waar de scholen begin juni weer volledig open gingen, uitten bestuurders en schoolleiders de minste zorgen over nadelige consequenties voor leerlingen op de langere termijn. Leerlingen met achterstanden waren in beeld; op veel scholen werden maatregelen getroffen voor specifieke groepen of individuele leerlingen.
- In het praktijkonderwijs waren (net als in mbo en ho) de zorgen onverminderd groot. Daar eisten de strengere gedragsregels en het voortdurende (gedeeltelijke) afstandsonderwijs hun tol.

- In de gesprekken kwamen de volgende breed gedragen punten naar voren:
 - **De meeste leerlingen en studenten kregen onderwijs.** Het overgrote deel van de leerlingen werd bereikt met fysiek onderwijs, afstandsonderwijs of een combinatie daarvan, dankzij de grote inspanningen van het onderwijsveld. Bestuurders en schoolleiders gaven volop blijk van waardering voor de aanhoudende inzet en flexibiliteit van het onderwijspersoneel. De overgrote meerderheid van de bestuurders schoolleiders ervoer de volledige herstart in het po als geslaagd.
 - **Geen volledig onderwijs door fysieke kwetsbaarheid.** Nog steeds niet alle leerlingen namen aan het eind van het schooljaar 2019/2020 volledig deel aan het onderwijs. Vaak had dit te maken met fysieke kwetsbaarheid van leerlingen of gezinsleden, of twijfels bij ouders over de veiligheid. Met name in het vso bleef een klein deel van de leerlingen thuis vanwege corona-angst. Het risico van 'wegblijven' van leerlingen is dat er (onherstelbare) achterstanden ontstaan bij een deel van de leerlingen. Het is goed te zien dat besturen en scholen uitstralen dat naar school gaan de norm is.
 - Na de herstart waren onderwijsaanbod en onderwijstijd minder dan normaal. Een deel van de leraren kwam vanwege fysieke kwetsbaarheid niet naar school.
 - **Op een deel van de scholen namen de verschillen tussen leerlingen toe.** Ondervraagden op po-scholen constateerden bij een klein deel van de leerlingen een verminderde cognitieve ontwikkeling, welbevinden, motivatie en concentratie. De meeste vo-scholen constateerden dat leerlingen gemiddeld genomen een achterstand hadden opgelopen. Dit baseerden deze vo-scholen niet altijd op systematische toetsing, maar ook wel op observaties of vermoedens. Tegelijkertijd gaf een meerderheid van de vo-scholen aan dat er minder zittenblijvers waren dan vorig jaar. Dit zou kunnen doorwerken in de resultaten van leerlingen in het nieuwe schooljaar. Essentieel is dat niveauverschillen goed worden gemonitord en waar nodig worden aangepakt.
 - **Aangepast onderwijs biedt kansen voor verbetering.** Scholen trokken diverse lessen uit de afgelopen periode: van hoe ze het onderwijsprogramma inrichten tot het beter organiseren van de communicatie met ouders. Ook spraken ze uit blijvend te willen profiteren van nieuwe digitale toepassingen.
 - **Fysiek onderwijs cruciaal.** Deze periode bracht ook het besef dat fysiek onderwijs cruciaal is om volwaardig invulling te kunnen geven aan de brede onderwijsopdracht.
- **Opvallende sectorspecifieke uitkomsten:**
- **PO**
 - Verminderde cognitieve ontwikkeling, welbevinden, motivatie en concentratie bij deel van de leerlingen.
 - Onderwijsaanbod en onderwijstijd ook na herstart minder dan normaal.
- **VO**
 - De meeste scholen constateerden dat leerlingen, gemiddeld genomen, een achterstand hadden opgelopen.
 - Tegelijkertijd: minder zittenblijvers. Kan doorwerken in 2020-2021.
 - Ongeveer 1/3 van de scholen had moeite met naleven 1,5 meter regel, de helft van scholen voorzag hierin problemen voor het komende schooljaar.
- **(V)SO**
 - Aanzienlijk deel leerlingen die na herstart (deels) afstandsonderwijs bleef volgen, ontwikkelde zich trager dan normaal op cognitief en sociaal-emotioneel vlak. Die achterstand was er niet voor leerlingen die weer fysiek naar school kwamen.
 - Zorgen onder schoolleiders voor het nieuwe jaar (met name inzetbaarheid voldoende personeel en ook handhaven van de 1,5 meter).

[Redacted]
[Redacted]
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Voortgezet Onderwijs
Rijnstraat 50/Postbus 16375/2500 BJ Den Haag
☎ + [Redacted]
📧 [Redacted]@minocw.nl
www.minocw.nl